భారత సర్వోన్నత న్యాయస్థానం

15 సెప్టెంబర్, 2020న

అభిలాష vs ప్రకాష్

బెంచ్: అశోక్ భూషణ్, ఆర్. సుభాష్ రెడ్డి, ఎంఆర్ షా

భారత సుప్రీం కోర్టులో

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి

క్రిమినల్ అప్పీల్ నం. 615 ఆఫ్ 2020

(SLP (Crl.) నం.8260/2018 నుండి ఉద్భవించింది)

అభిలాష ...అప్పీలెంట్(అర్జీదారులు)

VERSUS

ప్రకాష్ మరియు ఇతరులు . ...ప్రతివాది(లు)

తీర్పు

అశోక్ భూషణ్, జె.

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

2. 16.08.2018 నాటి చండీగఢ్‌లోని పంజాబ్ మరియు హర్యానా హైకోర్టు ఆదేశాలను సవాలు చేస్తూ, ప్రతివాది నం. 1 మరియు 2 కుమార్తె, అప్పీలుదారు ఈ అప్పీలును దాఖలు చేశారు, దీని ద్వారా సెక్షన్ 482 Cr. p. c ప్రకారం హైకోర్టు దరఖాస్తును కొట్టివేసింది. .జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఫస్ట్ క్లాస్, రేవారి 16.02.2011 నాటి ఉత్తర్వును అలాగే అదనపు సెషన్స్ సిగ్నేచర్ నాట్ వెరిఫైడ్ జడ్జి, రేవారీ ఆమోదించిన 17.02.2014 నాటి ఆర్డర్‌ను పక్కన పెట్టమని ప్రార్థిస్తూ అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన అప్పీల్ .

3. ఈ అప్పీలును నిర్ణయించడానికి గమనించవలసిన సంక్షిప్త వాస్తవాలు:-

3.1 ప్రతివాది నం.2, అప్పీలుదారు తల్లి, ఆమె తరపున, అలాగే ఆమె ఇద్దరు కుమారులు మరియు అప్పీలుదారు కుమార్తె తరపున, ఆమె భర్త, ప్రతివాది నం.1,ప్రకాష్‌పై సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద ఒక దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు. , తనకు మరియు తన ముగ్గురు పిల్లలకు మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేస్తోంది. నేర్చుకున్న జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ 16.02.2011 నాటి తీర్పు ప్రకారం సెక్షన్ 125 Cr.P. Cకింద దరఖాస్తును తోసిపుచ్చారు.దరఖాస్తుదారు నం. 1, 2 మరియు 3 మరియు ఆమె మెజారిటీ వచ్చే వరకు మెయింటెనెన్స్ మంజూరు కోసం దరఖాస్తుదారు నం.4 (మా ముందు అప్పీలుదారు) కోసం అనుమతించబడింది.

3.2 16.02.2011 నాటి తీర్పుపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తూ, నలుగురు దరఖాస్తుదారులు సెషన్స్ న్యాయస్థానం ముందు క్రిమినల్ రివిజన్‌ను దాఖలు చేశారు, 17.02.2014 నాటి ఆర్డర్ ద్వారా నేర్చుకున్న అదనపు సెషన్స్ జడ్జి ద్వారా రివిజనిస్ట్ నెం.4కి సంబంధించిన ఏకైక సవరణతో క్రిమినల్ రివిజన్ కొట్టివేయబడింది. (మా ముందు అప్పీలుదారు) మెజారిటీ వచ్చిన 26.04.2005 వరకు

మెయింటెనెన్స్‌కు అర్హులు.సెక్షన్ 125 Cr.P.C లోని నిబంధన ప్రకారం లెర్న్డ్ అడిషనల్ సెషన్స్ జడ్జి తీర్పు చెప్పారు మెజారిటీ సాధించిన పిల్లలు ఏదైనా శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణత లేదా గాయం కారణంగా తమను తాము నిర్వహించుకోలేక పోయినట్లయితే, వారు నిర్వహణకు అర్హులు. రివిజనిస్ట్ నెం.4 (అంటే అప్పీలుదారు) ఎలాంటి శారీరక, మానసిక అసహజత లేదా గాయంతో బాధపడటం లేదని, కాబట్టి, ఆమె మెజారిటీ వచ్చే వరకు 26.04.2005 వరకు మాత్రమే మెయింటెనెన్స్‌కు అర్హులని నేర్చుకున్న అదనపు సెషన్స్ జడ్జి కూడా నిర్ధారించారు.

3.3 సెషన్స్ జడ్జి మరియు జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ యొక్క ఉత్తర్వును సవాలు చేస్తూ,సెక్షన్ 482 Cr.PC కింద అప్పీలుదారుతో సహా అన్ని దరఖాస్తుదారులచే హైకోర్టులో ఒక దరఖాస్తు దాఖలు చేయబడింది.హైకోర్టు 16.02.2018 నాటి తీర్పు ద్వారా సెక్షన్ 482 Cr.PC కింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును ఈ క్రింది పరిశీలనలు చేయడం ద్వారా కొట్టివేసింది :-

"రెండు న్యాయస్థానాలు సంబంధించి స్థిరంగా నిర్వహణ తగ్గుతోంది పిటిషనర్లు నెం. 1 నుండి 3 వరకు. ట్రయల్ కోర్ట్ అభిలాషకు భరణం మంజూరుకు సంబంధించి, మెజారిటీ వచ్చేంత వరకు ఆమెకు మెయింటెనెన్స్ పొందే అర్హత ఉందని, ఆ తర్వాత మెజారిటీని పొందలేమని రేవారీ గమనించి, దానికి సంబంధించిన ఉత్తర్వులను నేర్చుకున్న అదనపు సెషన్స్ జడ్జి రేవారీ సవరించారు. ఏదైనా శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణత లేదా గాయంతో బాధపడుతున్నప్పుడు, ఆ సందర్భాలలో, మెజారిటీ వచ్చినప్పటికీ, తనను తాను కాపాడుకోలేని పిల్లవాడు మెయింటెనెన్స్ పొందడానికి అర్హులు.

సెక్షన్ 482 Cr.PC కింద అధికార పరిధిని అమలు చేస్తున్నప్పుడు ఈ న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకోవాలని అభ్యర్థించిన అదనపు సెషన్స్ జడ్జి, రేవారీ ఆమోదించిన తీర్పులో నాకు ఎలాంటి చట్టవిరుద్ధం లేదా బలహీనత కనిపించలేదు.

కాబట్టి, పిటిషన్‌ను కొట్టివేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు.

3.4 హైకోర్టు తీర్పును సవాలు చేస్తూ ఈ అప్పీల్ దాఖలు చేయబడింది.

4. శ్రీమతి విభా దత్తా మఖిజా, అప్పీలుదారు తరఫు న్యాయవాది వాదిస్తూ, అప్పీలుదారు 26.04.2005న మెజారిటీ సాధించినప్పటికీ, ఆమె అవివాహితురాలు కాబట్టి, ఆమె తన తండ్రి నుండి మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేసుకోవడానికి అర్హులని సమర్పించారు. అప్పీలుదారు మెజారిటీ సాధించి, శారీరకంగా లేదా మానసికంగా ఎలాంటి అసహజతతో బాధపడటం లేదని తప్పుగా భావించి, అప్పీలుదారు సెక్షన్ 482 Cr.PC కింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును కొట్టివేయడంలో హైకోర్టు పొరపాటు చేసిందని నేర్చుకున్న సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు. . శ్రీమతి మఖిజా హిందూ అడాప్షన్స్ &మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ సెక్షన్ 20లోని నిబంధనలపై ఆధారపడింది, 1956 (ఇకపై "చట్టం, 1956"గా సూచిస్తారు) మరియు సెక్షన్ 20ప్రకారం, అవివాహిత అయిన తన కుమార్తెను నిర్వహించడం ఒక వ్యక్తి యొక్క బాధ్యత, ఆమె వివాహం అయ్యే వరకు పొడిగించబడుతుందని సమర్పించింది. జగదీష్ జుగ్తావత్ వర్సెస్ ఈ కోర్టు తీర్పుపై శ్రీమతి మఖిజా ఆధారపడింది. మంజు లత మరియు ఇతరులు, (2002) 5 SCC 422 ఆమె సమర్పణకు మద్దతుగా. ఈ కోర్టు యొక్క పై తీర్పుకు విరుద్ధంగా అభిప్రాయాన్ని తీసుకోవడంలో హైకోర్టు తప్పు చేసిందని ఆమె సమర్పించారు. అప్పీలుదారు ఇప్పటికీ నిరుద్యోగిగా ఉన్నారని, అందువల్ల తన తండ్రి నుండి మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేసుకునేందుకు ఆమెకు అర్హత ఉందని శ్రీమతి మఖిజా సమర్పించారు.

5. అప్పీలుదారు కోసం నేర్చుకున్న సీనియర్ న్యాయవాది యొక్క సమర్పణను తిరస్కరించిన ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది 26.04.2005న మెజారిటీ వచ్చే వరకు అప్పీలుదారు యొక్క నిర్వహణ యొక్క దావాను దిగువ కోర్టులు సరిగ్గా పరిమితం చేశాయని వాదించారు. ఇది సెక్షన్ 125Cr.P.C ప్రకారం సమర్పించబడింది మెజారిటీ సాధించిన కుమార్తె ద్వారా నిర్వహణను క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హత, ఏదైనా శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణత లేదా గాయం కారణంగా వ్యక్తి తనను తాను కాపాడుకోలేక పోయిన సందర్భానికి పరిమితం చేయబడింది. ఏదైనా శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణత లేదా గాయం కారణంగా అప్పీలుదారు తనను తాను కాపాడుకోలేక

పోయాడని ఎటువంటి కేసు లేదని రివిజనల్ కోర్ట్ నిర్ధారించింది. సెక్షన్ 482 Cr.P. c కింద అధికార పరిధిని ఉపయోగించి జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ మరియు లర్న్డ్ రివిజనల్ కోర్ట్ జారీ చేసిన ఆదేశాలపై జోక్యం చేసుకునేందుకు ఎటువంటి కేసు చేయనందున, అప్పీలుదారు యొక్క సెక్షన్ 482 Cr.PC కింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును హైకోర్టు సరిగ్గా తిరస్కరించిందని సమర్పించబడింది. .

6. మేము పార్టీల కోసం నేర్చుకున్న న్యాయవాది యొక్క సమర్పణలను పరిగణించాము మరియు రికార్డులను పరిశీలించాము.

7. పార్టీల తరఫు న్యాయవాది యొక్క సమర్పణల నుండి, ఈ అప్పీల్‌లో పరిశీలన కోసం క్రింది రెండు ప్రశ్నలు తలెత్తుతాయి:-

(i) అప్పీలుదారు, మెజారిటీ సాధించినప్పటికీ ఇంకా అవివాహితుడు అయినప్పటికీ, ఆమె శారీరక లేదా మానసిక అసహజత/గాయంతో బాధపడనప్పటికీ, సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద ప్రొసీడింగ్స్‌లో ఆమె తండ్రి నుండి మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హులా?

(ii) 26.04.2005న మెజారిటీ వచ్చే వరకు మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేయాలనే అప్పీలుదారు క్లెయిమ్‌ను పరిమితం చేస్తూ లెర్న్డ్ జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ మరియు లెర్న్డ్ రివిజనల్ కోర్ట్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు ప్రతివాది నెం.1కి కొనసాగించాలని ఆదేశిస్తూ పక్కన పెట్టడానికి అర్హమైనదేనా 26.04.2005 తర్వాత కూడా అప్పీలుదారు పెళ్లికాని వరకు భరణం ఇవ్వాలా?

8. రెండు ప్రశ్నలు పరస్పరం అనుసంధానించబడి ఉన్నాయి, మేము వాటిని ఒకదానితో ఒకటి తీయడానికి కొనసాగుతాము. సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద దరఖాస్తు 17.10.2002న దాఖలు చేయబడింది

అప్పీలుదారు తండ్రి ప్రకాష్‌కు వ్యతిరేకంగా దరఖాస్తుదారు నెం.4గా అప్పీలుదారుతో సహా దరఖాస్తుదారులు. అప్పీలుదారు పుట్టిన తేదీ 26.04.1987, దరఖాస్తు దాఖలు చేసే సమయంలో ఆమె మైనర్. నేర్చుకున్న జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఆమెకు మెజారిటీ వచ్చే వరకు మెయింటెనెన్స్ కోసం అప్పీలుదారు దరఖాస్తును అనుమతించారు. అభ్యర్థికి మెజారిటీ వచ్చిన తేదీ అయిన 07.02.2005కి బదులుగా 26.04.2005 వరకు మెయింటెనెన్స్ పొందేందుకు అప్పీలుదారుకు అర్హత ఉందని సవరణతో కూడిన తీర్పును లెర్న్డ్ రివిజనల్ కోర్ట్ కూడా ధృవీకరించింది. సెక్షన్ 125కింద దరఖాస్తుకు మద్దతుగాCr.PC, దరఖాస్తుదారు PW1గా సూర్య దేవ్ పాండే, PW2గా చున్నీ లాల్ సైనీ, PW3గా వికాస్ సైనీ మరియు PW4గా డాక్టర్ రాజ్ సైనీని పరిశీలించారు. దరఖాస్తుదారు సంఖ్యలు 1, 2 మరియు 3 యొక్క దావా తిరస్కరించబడింది, ఇది దిగువ కోర్టులచే కూడా ధృవీకరించబడింది మరియు ఈ అప్పీల్‌కు సంబంధించిన అంశం కాదు.

9. ఒక హిందూ అవివాహిత కుమార్తె సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద ఆమె మెజారిటీ వచ్చే వరకు మాత్రమే తన తండ్రి నుండి మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేసుకునేందుకు అర్హులా లేదా ఆమె అవివాహితంగా ఉండే వరకు మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేయవచ్చా అనేది ప్రస్తుత కేసులో సమాధానం ఇవ్వాల్సిన ప్రశ్న . సెక్షన్ 125(1) Cr.PC, ఇది ప్రస్తుత కేసుకు సంబంధించినది:-

"125. భార్యలు, పిల్లలు మరియు తల్లిదండ్రుల పోషణ కోసం ఆదేశం.--(1) ఎవరైనా తగినంత స్తోమత కలిగిన వ్యక్తి నిర్లక్ష్యం చేసినా లేదా నిర్వహించడానికి నిరాకరించినా-

(a) అతని భార్య, తనను తాను కాపాడుకోలేక పోతుంది, లేదా

(బి) అతని చట్టబద్ధమైన లేదా చట్టవిరుద్ధమైన మైనర్ బిడ్డ, వివాహం చేసుకున్నా లేదా కాకపోయినా, తనను తాను కొనసాగించుకోలేక పోవడం, లేదా

(సి) మెజారిటీ సాధించిన అతని చట్టబద్ధమైన లేదా చట్టవిరుద్ధమైన సంతానం (వివాహం చేసుకున్న కుమార్తె కాదు), అటువంటి బిడ్డ ఏదైనా శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణత లేదా గాయం కారణంగా తనను తాను కాపాడుకోలేకపోవడం లేదా

(డి) అతని తండ్రి లేదా తల్లి, తనను తాను లేదా తనను తాను నిర్వహించుకోలేక పోవడం, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX"

10. దరఖాస్తుదారు నెం.4 నిర్వహణ యొక్క దావా ఆమె మైనర్ అయిన సమయంలో దాఖలు చేయబడింది. దరఖాస్తు పెండింగ్‌లో ఉన్న సమయంలో, ఆమె 26.04.2005న మేజర్ అయ్యారు. నేర్చుకున్న జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్, 26.04.2005న ఆమెకు మెజారిటీ వచ్చే వరకు మెయింటెనెన్స్ కోసం అప్పీలుదారు దరఖాస్తును అనుమతించారు.

11. అప్పీలుదారు తరఫు న్యాయవాది వాదిస్తూ, అప్పీలుదారు పెళ్లికాని వరకు మెయింటెనెన్స్ పొందేందుకు అర్హులని, అయితే అప్పీలుదారు ఎలాంటి శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణత లేదా గాయంతో బాధపడలేదనే కారణంతో మాత్రమే వాదన తిరస్కరించబడిందని, అందువల్ల ఆమెకు అర్హత లేదని చెప్పారు. నిర్వహణ. అప్పీలుదారు కోసం నేర్చుకున్న న్యాయవాది రిలయన్స్‌పై ఆధారపడిన నిబంధన, అంటే, హిందూ అడాప్షన్స్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ , 1956లోని సెక్షన్ 20 , పిల్లలు మరియు వృద్ధుల తల్లిదండ్రుల నిర్వహణను అందిస్తుంది, ఇది క్రింది విధంగా ఉంది:-

"20. పిల్లలు మరియు వృద్ధులైన తల్లిదండ్రుల నిర్వహణ.- (1) ఈ సెక్షన్ యొక్క నిబంధనలకు లోబడి ఒక హిందువు తన జీవితకాలంలో, అతని లేదా ఆమె చట్టబద్ధమైన లేదా చట్టవిరుద్ధమైన పిల్లలను మరియు అతని లేదా ఆమె వయస్సు లేదా బలహీనమైన తల్లిదండ్రులను కొనసాగించడానికి కట్టుబడి ఉంటాడు. (2) చట్టబద్ధమైన లేదా చట్టవిరుద్ధమైన పిల్లవాడు పిల్లవాడు మైనర్ అయినంత కాలం అతని లేదా ఆమె తండ్రి లేదా తల్లి నుండి పోషణను క్లెయిమ్ చేయవచ్చు. (3) ఒక వ్యక్తి తన వృద్ధాప్య లేదా అస్వస్థతతో ఉన్న తల్లిదండ్రులను లేదా అవివాహిత అయిన

కుమార్తెను కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత తల్లిదండ్రులు లేదా అవివాహిత కుమార్తె వరకు విస్తరించి ఉంటుంది, సందర్భానుసారంగా, తనను తాను లేదా తనను తాను రక్షించుకోలేకపోతుంది. అతని లేదా ఆమె స్వంత సంపాదన లేదా ఇతర ఆస్తి. వివరణ.- ఈ విభాగంలో "తల్లిదండ్రులు"పిల్లలు లేని సవతి తల్లిని కలిగి ఉంటారు.

12. చట్టం, 1956 హిందువుల మధ్య దత్తత మరియు నిర్వహణకు సంబంధించిన చట్టాన్ని సవరించడానికి మరియు క్రోడీకరించడానికి రూపొందించబడింది. సెక్షన్ 125(1) Cr.PC మరియు చట్టం, 1956 యొక్క సెక్షన్ 20యొక్క బేర్ పరిశీలన , అయితే సెక్షన్ 125 Cr.PC అతను లేదా ఆమె మెజారిటీ వచ్చే వరకు అతని నిర్వహణ యొక్క దావాను పరిమితం చేస్తుందని సూచిస్తుంది. సెక్షన్ 125(1)(సి)ప్రకారం , అవివాహిత కుమార్తె మెజారిటీ సాధించినప్పటికీ, ఆమెకు మెయింటెనెన్స్ కోసం అర్హులు, అలాంటి అవివాహిత కుమార్తె ఏదైనా శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణత లేదా గాయం కారణంగా తనను తాను కాపాడుకోలేకపోతుంది. సెక్షన్ 125(1) Cr.P.C కింద పథకం , కాబట్టి, ఏదైనా శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణత లేదా గాయం కారణంగా, ఆమె తనను తాను కాపాడుకోలేక పోయినప్పుడు మాత్రమే మెజారిటీ సాధించిన కుమార్తె ద్వారా మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ ఆమోదించబడుతుందని ఆలోచించండి. ప్రస్తుత కేసులో, అప్పీలుదారు ఎలాంటి శారీరక లేదా మానసిక అసాధారణతలు లేదా గాయంతో బాధపడటం లేదని, దాని కారణంగా ఆమె తనను తాను కాపాడుకోలేకపోతుందని రివిజనల్ కోర్ట్ గుర్తించింది. పై పరిశోధనలు కూడా మన ముందు ప్రశ్నించబడవు. గాయం, చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20ప్రకారం , ఆమె పెళ్లికాని వరకు మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేసుకునేందుకు ఆమెకు అర్హత ఉంది.

13. పైన పేర్కొన్న ప్రశ్నకు సమాధానమివ్వడం కోసం, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898లో సెక్షన్ 125 Cr.PC యొక్క స్వభావం, పరిధి మరియు పరిధిని మనం పరిశీలించాలి, సెక్షన్ 488 Cr.PC అనేది

భార్య లేదా చట్టబద్ధమైన నిర్వహణను నియంత్రించే నిబంధన. లేదా ఏదైనా వ్యక్తి యొక్క చట్టవిరుద్ధమైన సంతానం. సెక్షన్ 488(1) Cr.PC అందించబడింది:

“488(1). ఎవరైనా తగినంత స్తోమత ఉన్న వ్యక్తి తన భార్యను లేదా తన చట్టబద్ధమైన లేదా చట్టవిరుద్ధమైన బిడ్డను పోషించుకోలేక నిర్లక్ష్యం చేస్తే లేదా నిరాకరిస్తే, జిల్లా మేజిస్ట్రేట్, ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్, సబ్-డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ లేదా ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ అటువంటి రుజువుపై నిర్లక్ష్యం లేదా తిరస్కరణ, అటువంటి వ్యక్తికి అతని భార్య లేదా అలాంటి పిల్లల పోషణ కోసం నెలవారీ భత్యం ఇవ్వాలని ఆదేశించండి, అటువంటి నెలవారీ రేటుతో, మొత్తం ఐదు వందల రూపాయలకు మించకుండా, అటువంటి మేజిస్ట్రేట్ తగినట్లుగా భావించి, అలాంటి వ్యక్తికి అదే చెల్లించాలి మేజిస్ట్రేట్ ఎప్పటికప్పుడు నిర్దేశించినట్లు.

14. సెక్షన్ 488 Cr.PC సామాజిక ప్రయోజనాన్ని అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో స్త్రీ మరియు పిల్లల నిర్లక్ష్యాన్ని నిరోధించడానికి ప్రయత్నించింది. విడిచిపెట్టిన భార్య లేదా నిస్సహాయ బిడ్డ, చట్టబద్ధమైన లేదా చట్టవిరుద్ధమైన, తక్షణ ఉపశమనం పొందేందుకు వీలుగా సారాంశ ప్రక్రియ కోసం ఈ నిబంధన అందించబడింది. చట్టాలు సమాజం యొక్క సామూహిక స్పృహ తప్ప మరొకటి కాదు. నిర్లక్ష్యానికి గురైన స్త్రీ మరియు బిడ్డను కాపాడుకోవడం మరియు వారు నిలదొక్కుకోవడానికి వీలుగా తక్షణ ఉపశమనం పొందేందుకు ఒక వేదికను అందించడం సమాజం మరియు సామాజిక క్రమంలో ప్రయోజనం.

15. ఈ కోర్టు నానంక్ చంద్ Vs. చంద్ర కిషోర్ అగర్వాల్ అండ్ అదర్స్, (1969) 3 SCC 802 సెక్షన్ 488 Cr.PC, 1898 సెక్షన్ 488 Cr.PC ప్రకారం హిందూ దత్తతలకు సంబంధించిన నిబంధనలను సూచించే ప్రక్రియల స్వభావాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకునే సందర్భం ఉంది. మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్, 1956, ఇది చట్టం యొక్క ఓవర్‌రైడింగ్ ప్రభావాన్ని అందించింది. చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 4కింది ప్రభావం చూపుతుంది:

"సెక్షన్ 4 . చట్టం యొక్క ఓవర్‌రైడింగ్ ప్రభావం- ఈ చట్టంలో స్పష్టంగా అందించిన విధంగా సేవ్ చేయండి,-

(ఎ) హిందూ చట్టం యొక్క ఏదైనా టెక్స్ట్, నియమం లేదా వ్యాఖ్యానం లేదా ఈ చట్టం ప్రారంభానికి ముందు వెంటనే అమలులో ఉన్న ఆ చట్టంలో భాగంగా ఏదైనా ఆచారం లేదా ఉపయోగం ఈ చట్టంలో ఏర్పాటు చేయబడిన ఏదైనా విషయానికి సంబంధించి ప్రభావం చూపదు;

(బి) ఈ చట్టం ప్రారంభానికి ముందు తక్షణమే అమలులో ఉన్న ఏదైనా ఇతర చట్టం ఈ చట్టంలో ఉన్న ఏవైనా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నందున హిందువులకు వర్తించదు.

16. నానక్ చంద్ కేసులో 1956 చట్టంలోని సెక్షన్ 4ప్రకారం , సెక్షన్ 488 Cr.PC యొక్క నిబంధన భర్తీ చేయబడుతుందా అనే ప్రశ్న తలెత్తింది. పై కేసులో ఈ న్యాయస్థానం సెక్షన్ 488 Cr.PC అలాగే చట్టంలోని సెక్షన్ 20 , 1956 యొక్క నిబంధనలను వివరించింది. సెక్షన్ 488 Cr.Pc మరియు హిందూ అడాప్షన్స్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ మధ్య ఎటువంటి వైరుధ్యం లేదని ఈ కోర్టు పేర్కొంది మరియు రెండూ చేయవచ్చు కలిసి నిలబడతారు. ఈ కోర్టు సెక్షన్ 488ని కూడా పేర్కొంది Cr.PC సారాంశ పరిష్కారాన్ని అందిస్తుంది మరియు అన్ని మతాలకు చెందిన వ్యక్తులందరికీ వర్తిస్తుంది మరియు పార్టీల వ్యక్తిగత చట్టంతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు. కింది పేరా 4లో పేర్కొనబడింది:

"4..... ఒక హిందువుకు మెయింటెనెన్స్ మంజూరు చేయడానికి సెక్షన్ 488 Cr.PC, మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ యొక్క అధ్యాయం III మరియు ప్రత్యేకించి, సెక్షన్ 20కి విరుద్ధంగా ఉందని నేర్చుకున్న న్యాయవాది చెప్పారు. పిల్లలకు నిర్వహణ కోసం. మేము నిర్వహణ చట్టం మరియు సెక్షన్ 488 , Cr.PCమధ్య ఎటువంటి అస్థిరతను చూడలేకపోతున్నాము . ఇద్దరూ కలిసి నిలబడగలరు. నిర్వహణ చట్టం అనేది సంబంధిత చట్టాన్ని సవరించడానికి మరియు క్రోడీకరించడానికి ఒక చట్టం హిందువులలో దత్తత మరియు నిర్వహణ. ఈ చట్టం ఇంతకు ముందు చాలా సారూప్యంగా ఉండేది మరియు ఈ చట్టం ప్రారంభానికి ముందు వెంటనే అమలులో ఉన్న హిందూ చట్టం, పిల్లల

నిర్వహణకు సంబంధించి, సెక్షన్ 488, Cr.PCకి ఏ విధంగానూ విరుద్ధంగా ఉందని ఎవరూ సూచించలేదు. రెండు చట్టాల పరిధి వేరు. సెక్షన్ 488సారాంశ పరిష్కారాన్ని అందిస్తుంది మరియు అన్ని మతాలకు చెందిన వ్యక్తులందరికీ వర్తిస్తుంది మరియు పార్టీల వ్యక్తిగత చట్టంతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు. ఇటీవల కలకత్తా హైకోర్టులో రామ్ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్, AIR 1963 ఆల్ 355లో అలహాబాద్ హైకోర్టులో ప్రశ్న వచ్చింది.మహబీర్ అగర్వాలా v. గీతా రాయ్[1962] 2 Cr. LJ528 మరియు నళిని రంజన్ వర్సెస్ కిరణ్ రాణి, AIR 1965 పాట్ 442 లో పాట్నా హైకోర్టు ముందు . మూడు హైకోర్టులు మా దృష్టిలో, నిర్వహణ చట్టంలోని సెక్షన్ 4(b)ని రద్దు చేయడం లేదా ప్రభావితం చేయడం లేదని సరిగ్గా నిర్ధారణకు వచ్చాయి. ఏ విధంగానైనా సెక్షన్ 488 , Cr.PCలో ఉన్న నిబంధనలు .

17. నానక్ చంద్ (సుప్రా)లో రామ్ సింగ్ Vsలో అలహాబాద్ హైకోర్టు తీర్పులను ఈ కోర్టు ఆమోదించింది. రాష్ట్రం, AIR 1963 అన్ని 355, నళిని రంజన్ Vs లో పాట్నా హైకోర్టు తీర్పు. కిరణ్ రాణి, AIR 1965 పాట్. 442 మరియు మహాబీర్ అగర్వాలాలో కలకత్తా హైకోర్టు తీర్పు Vs. గీతా రాయ్, [1962] 2 Cr. LJ528. Mst లోని ఈ కోర్టు. జోహారా ఖాతూన్ vs. మొహమ్మద్ ఇబ్రహీం, (1981) 2 SCC 509, నానక్ చంద్ కేసులో ఈ కోర్టు యొక్క తీర్పును గమనించిన తర్వాత , నానక్ చంద్‌లోని ఈ కోర్టు ఆమోదించిన రామ్ సింగ్, మహాబీర్ అగర్వాల్లా మరియు నళిని రంజన్ (సుప్రా) తీర్పుల సంబంధిత భాగాలను సేకరించారు. రామ్ సింగ్ కేసులో అలహాబాద్ హైకోర్టు 1956 చట్టంలోని సెక్షన్ 18ని సెక్షన్ 488కి ప్రత్యామ్నాయం చేయలేమని అభిప్రాయపడింది. Cr.PC నళిని రంజన్‌లో, పాట్నా హైకోర్టు సెక్షన్ 488 Cr.PC ప్రత్యేక పరిష్కారాన్ని అందించిందని మరియు సెక్షన్ 488 Cr.PC వ్యక్తిగత చట్టం ప్రకారం భర్త యొక్క పౌర బాధ్యతను కవర్ చేస్తుంది. జోహారా ఖాటూన్‌లోని ఈ కోర్టు తీర్పులోని 8, 9 మరియు 10 పేరాగ్రాఫ్‌లను సంగ్రహించడం ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది, అవి ఈ క్రింది ప్రభావానికి సంబంధించినవి:

"8. పైన సంగ్రహించిన పరిశీలనలలో పేర్కొన్న రామ్ సింగ్, మహబీర్ అగర్వాలా మరియు నళిని రంజన్ కేసులలో నిర్ణయాలను ఈ కోర్టు ఆమోదించినట్లు చూడవచ్చు. 1898 కోడ్‌లోని సెక్షన్ 488యొక్క సరైన పరిధిని అర్థం చేసుకోవడానికి, ఇది దాదాపు 1973 కోడ్‌లోని సెక్షన్ 125కి సమానంగా ఉంటుంది , నానక్ చంద్ కేసులో ఈ కోర్టు ఆమోదంతో సూచించబడిన నిర్ణయాలను పరిశీలించడం అవసరం కావచ్చు. (సుప్రా). రామ్ సింగ్ v. స్టేట్ మరియు Anr లో. కైలాష్ ప్రసాద్, జె. ఈ క్రింది విధంగా గమనించబడింది:-

"హిందూ దత్తత మరియు నిర్వహణ చట్టంలో సెక్షన్ 488 Cr.PC యొక్క నిబంధనలకు ప్రత్యామ్నాయంగా చట్టం ఉద్దేశించబడిందని స్పష్టంగా లేదా అవసరమైన సూచనల ద్వారా సూచించడానికి ఏమీ లేదు. నిజానికి చట్టంలోని సెక్షన్ 18 లోని నిబంధనలు ప్రత్యామ్నాయం కావు. సెక్షన్ 488 Cr.PC కోసం

తరువాతి నిబంధన సాధారణమైనది మరియు భార్యకు ఆమె మతంతో సంబంధం లేకుండా వర్తిస్తుంది, కానీ మునుపటిది హిందువుల విషయంలో మాత్రమే వర్తిస్తుంది. కాబట్టి, ఇది సెక్షన్ 488 Cr.PCకి ప్రత్యామ్నాయంగా ఉండకూడదు.

నళిని రంజన్ చక్రవర్తి వర్సెస్ శ్రీమతి కేసులో పాట్నా హైకోర్టు తీర్పు కూడా అదే ప్రభావంతో ఉంది . కిరణ్ రాణి చక్రవర్తి, AIR 1965 Pat 442 ఇక్కడ క్రింది పరిశీలనలు చేయబడ్డాయి:-

1956 అమలుకు ముందు, సెక్షన్ 488 Cr.PC ద్వారా అందించబడిన హక్కు పార్టీల వ్యక్తిగత చట్టం నుండి స్వతంత్రంగా ఉందని బాగా స్థిరపడింది . పక్షాల జాతీయత లేదా మతంతో సంబంధం లేకుండా సెక్షన్ 488కింద మెయింటెనెన్స్ హక్కు ఉంది, భార్య విషయంలో ఆ హక్కును కలిగి ఉండడానికి ఏకైక షరతు దాంపత్య సంబంధాన్ని అంగీకరించడం. ఇంకా, సెక్షన్ 488నిర్జనమైన భార్య లేదా బిడ్డ ఆకలికి వ్యతిరేకంగా మేజిస్ట్రేట్ ముందు త్వరిత నివారణ మరియు సారాంశ ప్రక్రియ కోసం మాత్రమే

అందించబడింది. ఈ సెక్షన్ తన భార్య మరియు పిల్లలను కాపాడుకోవడానికి అతని వ్యక్తిగత చట్టం ప్రకారం భర్త లేదా తండ్రి యొక్క పౌర బాధ్యతను కవర్ చేయలేదు.

9. కలకత్తా హైకోర్టు కూడా మహాబీర్ అగర్వాలా v. గీతా రాయ్[1962] 2 Cr L.J 528 లో ఇదే అభిప్రాయాన్ని తీసుకుంది. కింది పరిశీలనలు చేయబడ్డాయి:-

CrPC యొక్క సెక్షన్ 488ద్వారా ప్రత్యామ్నాయం కాని అస్థిరమైన సారాంశం కేవలం హిందూ భార్యకు మాత్రమే కాకుండా సాధారణంగా భర్త నుండి భరణాన్ని రికవరీ చేయడానికి మతంతో సంబంధం లేకుండా భార్యలకు అందించబడింది . అయితే, రెండు నివారణలు సహ-విస్తృతంగా లేవు.

10. ఈ విధంగా, పైన పేర్కొన్న అధికారుల పరిశీలనలో, 1898 కోడ్ సెక్షన్ 488ద్వారా నిర్లక్ష్యానికి గురైన భార్యలకు వారు చెందిన కులం, మతం, సంఘం లేదా మతంతో సంబంధం లేకుండా భరణాన్ని అందించడానికి సారాంశ పరిష్కారాన్ని అందించిందని స్పష్టమవుతుంది. ఈ సందర్భంలోనే పైన పేర్కొన్న న్యాయస్థానాలు హిందూ దత్తత మరియు నిర్వహణ చట్టం మరియు ఇతర సారూప్య చట్టాల ప్రభావాన్ని పరిగణించాయి.

18. ఈ కోర్టు యమునాబాయి అనంతరావు అధవ్ Vs. అనంతరావ్ శివరామ్ అధవ్ మరియు మరొకరు, (1988) 1 SCC 530, సెక్షన్ 125 Cr.PC ప్రకారం కొనసాగే విషయంలో పార్టీలకు వర్తించే వ్యక్తిగత చట్టాన్ని పూర్తిగా మినహాయించలేమని పేర్కొంది.

19. యమునాబాయి కేసులో (సుప్రా), హిందూ వివాహ చట్టం, 1955 అమల్లోకి వచ్చిన తర్వాత వివాహం చేసుకున్న హిందూ స్త్రీ చట్టబద్ధంగా వివాహం చేసుకున్న భార్యను కలిగి ఉన్న హిందూ పురుషుడు, దాని కింద భరణం కోసం దరఖాస్తును కొనసాగించవచ్చా అనే ప్రశ్న ఉంది. సెక్షన్ 125 Cr.PC పైన పేర్కొన్న కేసులో ఈ కోర్టు యమునాబాయి వివాహం ప్రారంభమైనప్పటి నుండి శూన్యమైనది మరియు చెల్లదు. పై సందర్భంలో, ఈ కోర్టు వైవాహిక స్థితిని తెలుసుకోవడానికి

హిందూ వివాహ చట్టం , 1955 యొక్క నిబంధనను ప్రస్తావించింది. 5 మరియు 6 పేరాగ్రాఫ్‌లలో, ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొనబడింది:

"5. కోడ్‌లోని సెక్షన్ 125లోని 'భార్య'అనే పదానికి విస్తృతమైన మరియు విస్తృతమైన అర్థాన్ని అందించాలని అప్పీలుదారు తరపున వాదించబడింది, తద్వారా చట్టబద్ధంగా వివాహం చేసుకున్న భార్య మాత్రమే కాకుండా వాస్తవానికి వివాహం చేసుకున్న స్త్రీ కూడా అవసరమైన ఆచారాలు లేదా చట్టం క్రింద నిర్దేశించిన విధానాన్ని అనుసరించడం. మొహమ్మద్‌లోని ఈ కోర్టు నిర్ణయంపై ఆధారపడటం. అహ్మద్ ఖాన్ v. షా బానో బేగమ్, 1985 Cri LJ 875 సెక్షన్ 125ప్రకారం ప్రొసీడింగ్‌కు పార్టీల వ్యక్తిగత చట్టం అని వాదించారు.కోడ్ యొక్క పరిశీలన నుండి పూర్తిగా మినహాయించాలి. భార్యాభర్తల సంబంధం విడాకులతో ముగుస్తుంది, కానీ విడాకులు తీసుకున్న వ్యక్తి ఈ విభాగం యొక్క ప్రయోజనాలకు అర్హుడని, అందువల్ల ప్రస్తుత అప్పీలుదారు స్థానంలో ఉన్న స్త్రీ కూడా ఈ విధానాన్ని వర్తింపజేయాలని కోరారు. విభాగం యొక్క స్వీప్ పరిధిలోకి తీసుకురాబడింది. మేము భయపడుతున్నాము, వాదన బాగా స్థాపించబడలేదు. వివరణలోని క్లాజ్ (బి) కారణంగా విడాకులు తీసుకున్న వ్యక్తిని సెక్షన్‌లో చేర్చారు. సంబంధిత సెక్షన్ 488ప్రకారం స్థానం1898 కోడ్ భిన్నంగా ఉంది. విడాకులు తీసుకున్న వ్యక్తి సారాంశ పరిష్కారాన్ని పొందలేకపోయాడు. భరణం కోసం భార్య హక్కు ఆమె వివాహిత స్థితి కొనసాగింపుపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ముస్లిం వ్యక్తిగత చట్టం ప్రకారం ఆమెకు ఏకపక్షంగా విడాకులు ఇవ్వడం ద్వారా లేదా మరేదైనా ఇతర చట్టాల ప్రకారం విడాకుల డిక్రీని పొందడం ద్వారా భర్త ఆ హక్కును ఓడించగలడు కాబట్టి, ఈ కష్టాలను తొలగించడం అభిలషణీయమని షా బానో కేసులో సూచించబడింది. విడాకులు తీసుకున్న స్త్రీకి ఆమె పునర్వివాహం చేసుకోనంత వరకు సెక్షన్ యొక్క నిబంధనల ప్రయోజనాన్ని విస్తరించడం మరియు వివరణలోని క్లాజ్ (బి)ని చేర్చడం ద్వారా సాధించబడింది. దురదృష్టవశాత్తు అప్పీలుదారు ఆమెకు వర్తించే విధంగా ఎలాంటి సంబంధిత నిబంధన తీసుకురాలేదు. చట్టవిరుద్ధమైన పదాల ద్వారా

చట్టవిరుద్ధమైన బిడ్డకు కూడా సెక్షన్ యొక్క ప్రయోజనాన్ని అందించాలని శాసనసభ నిర్ణయించింది, అయితే వివాహం శూన్యంగా ఉన్న వాస్తవిక భార్యకు వర్తించేది ఏదీ కనుగొనబడలేదు.

6. పార్టీలకు వర్తించే వ్యక్తిగత చట్టాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా పూర్తిగా మినహాయించే ప్రయత్నాన్ని కూడా తిప్పికొట్టాలి. ఈ విభాగం భార్య ప్రయోజనాల కోసం రూపొందించబడింది మరియు సబ్-సెక్షన్ (1)(ఎ) కింద ప్రయోజనం పొందాలనుకునే వ్యక్తి అవసరమైన షరతును ఏర్పాటు చేయాలి, అంటే ఆమె సంబంధిత వ్యక్తి భార్య. పార్టీలకు వర్తించే చట్టానికి సంబంధించిన సూచన ద్వారా మాత్రమే ఈ సమస్యను నిర్ణయించవచ్చు. వ్యక్తిగత చట్టానికి సంబంధించిన రిలేషన్‌షిప్‌పై దరఖాస్తుదారు తన స్థితిని ఏర్పరచుకున్నప్పుడు మాత్రమే నిర్వహణ కోసం దరఖాస్తు నిర్వహించబడుతుంది. సెక్షన్ కింద ఉన్న హక్కు అందులో పేర్కొన్న అవసరమైన షరతుల రుజువు ద్వారా స్థాపించబడిన తర్వాత, వ్యక్తిగత చట్టాన్ని మరింత ప్రస్తావించడం ద్వారా దానిని ఓడించలేము. సెక్షన్ ఆకర్షించబడిందా లేదా అనే సమస్యకు పార్టీలను నియంత్రించే తగిన చట్టాన్ని సూచించడం ద్వారా తప్ప సమాధానం ఇవ్వబడదు. మా దృష్టిలో షా బానో కేసులో తీర్పు అప్పీలుదారుకు సహాయం చేయదు. విడాకులు తీసుకున్న మహిళ మరియు చట్టవిరుద్ధమైన సంతానం కోసం సెక్షన్ యొక్క ప్రయోజనాన్ని విస్తరించే ఉద్దేశ్యంతో, ఆ ప్రభావానికి సంబంధించిన నిర్దిష్ట నిబంధనలను సెక్షన్‌లో చేర్చడం అవసరమని పార్లమెంటు భావించింది, అయితే చట్టబద్ధంగా లేని మహిళలకు సంబంధించి అలా చేయలేదు. వివాహిత."

20. పైన పేర్కొన్న సందర్భంలో , అప్పీలుదారు యమునాబాయి తన భార్యగా పేర్కొంటూ దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును నిర్వహించగలదా లేదా అని తెలుసుకోవడానికి వ్యక్తిగత చట్టాన్ని పరిశీలించడం గమనించాల్సిన విషయం . కీర్తికాంత్ డి. వడోదరియా Vs. గుజరాత్ రాష్ట్రం మరియు మరొకటి, (1996) 4 SCC 479. సెక్షన్ 125 Cr.PC లోని సబ్-సెక్షన్ (1)లోని క్లాజ్ (d)లో "తల్లి" అనే వ్యక్తీకరణ ఉపయోగించబడిందా అనే ప్రశ్న ఈ కోర్టు ముందు పరిశీలనకు వచ్చింది. సవతి తల్లి. ఈ కోర్టు సెక్షన్ 125 Cr.PC అలాగే సెక్షన్ 20యొక్క నిబంధనను సూచిస్తుందిచట్టం, 1956 ప్రకారం,

సవతి తల్లి తన భర్త యొక్క వితంతువు అయితే, జీవించి ఉన్నట్లయితే మరియు ఆమెకు మద్దతు ఇవ్వడానికి కూడా అసమర్థత కలిగి ఉన్నట్లయితే, సవతి తల్లి తన సవతి కొడుకు నుండి పోషణను క్లెయిమ్ చేయవచ్చు.

21. ఇప్పుడు, అప్పీలుదారు, అంటే జగదీష్ జగ్తావత్ (సుప్రా) తరపు నేర్చుకున్న న్యాయవాది ద్వారా మేము ఈ కోర్టు యొక్క త్రిసభ్య బెంచ్ తీర్పుకు వచ్చాము. పై కేసులో, ప్రతివాది నం.3 పిటిషనర్ యొక్క మైనర్ అవివాహిత అమ్మాయి. పిటిషనర్ భార్య, అంటే, ప్రతివాది నం.3 యొక్క తల్లి సెక్షన్ 125 Cr.PC ప్రకారం ప్రతి దరఖాస్తుదారునికి నెలకు @ రూ. 500/- భరణం ఇవ్వాలని కోరుతూ ఒక దరఖాస్తును దాఖలు చేసింది, దీనిని కుటుంబ న్యాయస్థానం మంజూరు చేసింది. రివిజన్ దాఖలు చేయబడింది ప్రతివాది నెం.3, కుమారి రాఖీ మెజారిటీ వచ్చే వరకు మాత్రమే భరణం పొందేందుకు అర్హులని, ఆ తర్వాత కాదని వాదిస్తూ హైకోర్టు ఆదేశాన్ని అప్పీల్ చేసింది. సెక్షన్ 125 Cr.PC ప్రకారం, మైనర్ కుమార్తె మెజారిటీ వచ్చే వరకు మాత్రమే ఆమె తల్లిదండ్రుల నుండి భరణం పొందేందుకు అర్హులని హైకోర్టు అంగీకరించినప్పటికీ, సెక్షన్ 20(3)నుండి కుటుంబ న్యాయస్థానం జారీ చేసిన ఆదేశాలపై జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించింది.)హిందూ అడాప్షన్స్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్. కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు హైకోర్టు యొక్క పరిశీలనలు తీర్పు యొక్క పేరా 2లో చేయబడ్డాయి, ఇది క్రింది ప్రభావం:-

"2. పిటిషనర్ కుమారి రాఖీ తండ్రి, ఇందులో 3వ ప్రతివాది, ఆమె మైనర్ అవివాహిత అమ్మాయి. సెక్షన్ 125కింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును పరిశీలిస్తోందిప్రతివాది 1 ద్వారా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, పిటిషనర్ భార్య మరియు ప్రతివాది 3 తల్లి, తనకు మరియు ఆమె ఇద్దరు పిల్లలకు భరణం క్లెయిమ్ చేస్తూ, కుటుంబ న్యాయస్థానం 22.7.2000 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా ప్రతి దరఖాస్తుదారునికి నెలకు రూ. 500 భరణం మంజూరు చేసింది. . ప్రతివాది 3 ఆమెకు మెజారిటీ వచ్చే వరకు మాత్రమే భరణానికి అర్హులని, ఆ తర్వాత కాదని కుటుంబ న్యాయస్థానం ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను వ్యతిరేకిస్తూ

ఇక్కడ పిటిషనర్ హైకోర్టులో రివిజన్ పిటిషన్‌ను దాఖలు చేశారు. సెక్షన్-125, CrPCప్రకారం , ఒక మైనర్ కుమార్తె అనే చట్టపరమైన స్థితిని హైకోర్టు యొక్క నేర్చుకున్న సింగిల్ జడ్జి అంగీకరించిన అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు.ఆమె మెజారిటీ వచ్చే వరకు మాత్రమే ఆమె తల్లిదండ్రుల నుండి భరణం పొందేందుకు అర్హులు, కానీ హిందూ అడాప్షన్స్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ సెక్షన్ 20(3)నుండి కుటుంబ న్యాయస్థానం ఇచ్చిన ఉత్తర్వుపై జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించారు పెళ్లి వరకు మైనర్ కూతురు. అనేక రకాల విచారణలను నివారించే ఉద్దేశ్యంతో కుటుంబ న్యాయస్థానం యొక్క ఆర్డర్‌ను నిర్వహించడానికి నేర్చుకున్న సింగిల్ జడ్జిని ఒప్పించారు. హైకోర్టు తీర్పులోని సంబంధిత భాగం ఇక్కడ ఉటంకించబడింది:

“అందువలన, పైన పేర్కొన్న అంశాల దృష్ట్యా, గౌరవనీయమైన సుప్రీం కోర్ట్ నిర్దేశించిన చట్టానికి వ్యతిరేకమైన ఉత్తర్వు ఉందని చెప్పలేనప్పటికీ, సెక్షన్ 125 CrPC యొక్క నిబంధనలు వ్యక్తిగత చట్టంతో సంబంధం లేకుండా వర్తిస్తాయి మరియు అది వర్తించదు. భరణం క్లెయిమ్ చేస్తున్న కుమార్తె హిందువు లేదా ముస్లిమా అనే తేడాను గుర్తించండి. ఏదేమైనప్పటికీ, ఈ విషయం యొక్క మొత్తం వీక్షణను తీసుకుంటే, నేను, గౌరవనీయమైన కోర్టుకు సంబంధించి, నిబంధనలకు అక్షరార్థ వివరణ అవసరమని మరియు సెక్షన్ 125 కింద నిబంధనల ప్రయోజనాన్ని ఒక కుమార్తె కలిగి ఉండదని నేను నిజాయితీగా భావిస్తున్నాను .మెజారిటీ సాధించినప్పుడు CrPC, చట్టం/వ్యక్తిగత చట్టం ప్రకారం ప్రయోజనాలను మరింతగా క్లెయిమ్ చేయడానికి ఆమెకు అర్హత ఉంటుంది. కానీ న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకోవడానికి ఇష్టపడదు, ఎందుకంటే ఈ ఉత్తర్వు న్యాయ విధ్వంసానికి దారితీయదు, బదులుగా ఆర్డర్‌లో జోక్యం చేసుకోవడం ప్రతివాదికి తీవ్ర అసౌకర్యాన్ని సృష్టిస్తుంది, ఎందుకంటే ఆమె సెక్షన్‌లోని సబ్-సెక్షన్ (3) కింద మరొక పిటిషన్‌ను దాఖలు చేయవలసి వస్తుంది .తదుపరి నిర్వహణ మొదలైన వాటి కోసం 1956 చట్టంలోని 20.అందువల్ల, అనేక వ్యాజ్యాలను నివారించడానికి, ఇంప్యుగ్ చేయబడిన ఆర్డర్ జోక్యానికి హామీ ఇవ్వదు." (మా ద్వారా అండర్‌లైన్ చేయబడింది)

22. జగదీష్ జగ్గావత్ (సుప్రా)లోని ఈ కోర్టు యొక్క తీర్పు అప్పీలుదారు కోసం నేర్చుకున్న న్యాయవాది యొక్క షీట్ యాంకర్. జగదీష్ జగ్గావత్ కేసులో ఈ కోర్టు ముందు పరిశీలనకు వచ్చిన ప్రశ్న తీర్పులోని 3వ పేరాలో ఈ క్రింది ప్రభావానికి సంబంధించినది:

3. రికార్డ్ చేసిన అన్వేషణ మరియు హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి చేసిన పరిశీలనల దృష్ట్యా, ఈ ఉత్తర్వు జోక్యాన్ని కోరుతుందా లేదా అనేది పరిశీలించాల్సిన ఏకైక ప్రశ్న. .....”

23. ఈ న్యాయస్థానం పేరా 4లో పైన పేర్కొన్న విధంగా పేరా 3లో గమనించిన ప్రశ్నకు ఈ క్రింది పదాలలో సమాధానమిచ్చింది:

4. చేతిలో ఉన్న కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులకు సూత్రాన్ని వర్తింపజేస్తే, మైనర్ బాలికకు మెజారిటీ వచ్చిన తర్వాత తల్లిదండ్రుల నుండి పోషణ పొందే హక్కు హిందూ దత్తత మరియు నిర్వహణ చట్టంలోని సెక్షన్ 20(3)లో గుర్తించబడిందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది . కాబట్టి, సెక్షన్ 125 , క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ మరియు సెక్షన్ 20(3)యొక్క సంయుక్త పఠనం ఆధారంగా కుటుంబ న్యాయస్థానం ఆమోదించిన ఆర్డర్‌ను నిర్వహించడం కోసం నేర్చుకున్న సింగిల్ జడ్జి ఆమోదించిన తీర్పు/ఆర్డర్‌కు మినహాయింపు తీసుకోబడదు. హిందూ అడాప్షన్స్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్. ముందస్తుగా చెప్పబడిన కారణాల దృష్ట్యా, వాస్తవాలు మరియు కేసు యొక్క పరిస్థితులలో హైకోర్టు యొక్క నిర్దోషిత తీర్పు ఉత్తర్వుపై ఎటువంటి జోక్యం అవసరం లేదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

24. పై కేసులో, సెక్షన్ 125 Cr.PC మరియు చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20యొక్క సంయుక్త పఠనం ఆధారంగా కుటుంబ న్యాయస్థానం భరణాన్ని మంజూరు చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అయినప్పటికీ, హైకోర్టు మరియు ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించాయి. కుటుంబ న్యాయస్థానం యొక్క ఆదేశంతో చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20(3) నుండి క్యూ తీసుకొని, దాని ప్రకారం ఒక మైనర్ కుమార్తెకు ఆమె వివాహం జరిగే వరకు పోషణ హక్కు ఇవ్వబడుతుంది, అయితే జగదీష్ జగ్గావత్ (సుప్రా)లోని ఈ కోర్టు యొక్క తీర్పు ప్రకారం కాదు సెక్షన్ 125కింద ప్రొసీడింగ్స్‌లో

ఉండే నిష్పత్తిని పేర్కొనడానికి చదవాలితన తండ్రికి వ్యతిరేకంగా కుమార్తె దాఖలు చేసిన Cr.PC, చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20(3)లో ఉన్న విధంగా తన పెళ్లికాని కుమార్తెను నిర్వహించడానికి తండ్రి బాధ్యతపై ఆధారపడి ఆమెకు భరణం లభిస్తుంది. క్రిమినల్ రివిజనల్ అమలులో హైకోర్టు అవివాహిత కుమార్తెకు భరణం మంజూరు చేయబడిన దిగువ కోర్టుల తీర్పులో జోక్యం చేసుకోవడానికి అధికార పరిధి బాగా తిరస్కరించవచ్చు .ఈ కోర్టు హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై క్రిమినల్ అప్పీల్‌ను విచారిస్తున్నప్పుడు ఆర్టికల్ 136 ప్రకారం అధికార పరిధిని అమలు చేస్తోంది భారత రాజ్యాంగం, మరియు ఆ కేసు వాస్తవాలలో, ఈ కోర్టు హైకోర్టు తీర్పులో జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించింది, అయితే ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించడంతో, జగదీష్ జుగ్తావత్ (సుప్రా) తీర్పులో వాదించినట్లు ఎటువంటి నిష్పత్తిని చదవలేరు. అప్పీలుదారు కోసం నేర్చుకున్న న్యాయవాది ద్వారా.

25. క్లాసికల్ హిందూ చట్టంలో క్రోడీకరణకు ముందు, ఒక హిందూ పురుషుడు ఎల్లప్పుడూ నైతికంగా మరియు చట్టబద్ధంగా తన వృద్ధ తల్లిదండ్రులను, ధర్మబద్ధమైన భార్యను మరియు పసిబిడ్డను నిర్వహించడానికి బాధ్యత వహించాల్సి ఉంటుంది. పెళ్లికాని కూతురిని కాపాడుకోవడంలో తండ్రి బాధ్యతను హిందూ చట్టం ఎల్లప్పుడూ గుర్తిస్తుంది. ఈ సందర్భంలో, మేము ముల్లా – హిందూ చట్టం – 22వ ఎడిషన్‌లోని 539 మరియు 543 పేరాలను ఈ క్రింది విధంగా సూచిస్తాము:-

"539. వ్యక్తిగత బాధ్యత: తండ్రి, భర్త మరియు కొడుకుల బాధ్యత.-- ఒక హిందువు తన భార్య, అతని మైనర్ కుమారులు, అతని పెళ్లికాని కుమార్తెలు మరియు అతని వయస్సులో ఉన్న తల్లిదండ్రులను అతను ఏదైనా ఆస్తిని కలిగి ఉన్నా లేదా లేకపోయినా కాపాడుకోవడానికి చట్టపరమైన బాధ్యతను కలిగి ఉంటాడు. బాధ్యత ఈ సంబంధాలను కొనసాగించడం అనేది వ్యక్తిగత స్వభావం మరియు పార్టీల మధ్య సంబంధం యొక్క ఉనికి నుండి పుడుతుంది.

హిందూ అడాప్షన్స్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ , 1956లోని సెక్షన్ 18మరియు 20భార్య, పిల్లలు మరియు వృద్ధ తల్లిదండ్రుల పోషణకు సంబంధించిన ప్రశ్నకు సంబంధించినవి. ఆ సెక్షన్ల క్రింద ఉన్న గమనికలను సూచించవచ్చు.

543. కుమార్తె. - (1) ఒక తండ్రి తన పెళ్లికాని కుమార్తెలను కాపాడుకోవడానికి కట్టుబడి ఉంటాడు. తండ్రి మరణంతో, వారు అతని ఎస్టేట్ వెలుపల నిర్వహించబడటానికి అర్హులు.

XXXXXXXXXXXX"

26. ముస్లిం చట్టం కూడా తన కుమార్తెలను వివాహం చేసుకునే వరకు వారిని కాపాడుకోవడం తండ్రి బాధ్యతను గుర్తిస్తుంది. ముల్లా యొక్క మహమ్మదీయ చట్టం యొక్క సూత్రాన్ని ప్రస్తావిస్తూ, హర్యానా రాష్ట్రంలోని ఈ కోర్టు మరియు ఇతరులు Vs. సంత్రా (శ్రీమతి), (2000) 5 SCC 182 పేరా 40లో జరిగింది:-

"40. అదేవిధంగా, మహమ్మదీయ చట్టం ప్రకారం, ఒక తండ్రి తన కుమారులు యుక్తవయస్సు వచ్చే వరకు వారిని కాపాడుకోవాలి. తన కూతుళ్లకు పెళ్లి అయ్యేంత వరకు ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత కూడా అతనికి ఉంది. [చూడండి: ముల్లాస్ ప్రిన్సిపల్స్ ఆఫ్ మొహమ్మదీన్ లా (19వ సం.) పేజీ 300]....................."

27. హిందూ అడాప్షన్స్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ , 1956లోని సెక్షన్ 20(3)పిల్లలు మరియు వృద్ధుల

తల్లిదండ్రుల నిర్వహణకు సంబంధించి హిందూ చట్టం యొక్క సూత్రాలను గుర్తించడం తప్ప మరొకటి కాదు. సెక్షన్ 20(3)ఇప్పుడు తన సొంత సంపాదన లేదా ఇతర ఆస్తి నుండి తనను తాను పోషించుకోలేని పెళ్లికాని తన లేదా ఆమె కుమార్తెను కాపాడుకోవడం హిందువు యొక్క చట్టబద్ధమైన బాధ్యతగా చేస్తుంది.

28. హిందూ అడాప్షన్స్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ , 1956లోని సెక్షన్ 20 , పెళ్లికాని తన సొంత సంపాదన లేదా ఇతర ఆస్తిలో తనను తాను పోషించుకోలేని తన కుమార్తెను కాపాడుకోవడానికి హిందువుపై చట్టబద్ధమైన బాధ్యతను విధించింది. పైన పేర్కొన్నట్లుగా, చట్టం, 1956 అమలుకు ముందు హిందూ చట్టం, తనను తాను పోషించుకోలేని పెళ్లికాని కుమార్తెను ఎల్లప్పుడూ ఒక హిందువుగా నిర్వహించవలసి ఉంటుంది. సెక్షన్ 20ప్రకారం తన హక్కును అమలు చేయడం ద్వారా తనను తాను కాపాడుకోలేకపోతే, తన పెళ్లికాని కుమార్తెను కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత తండ్రిపై విధించబడుతుంది .

29. నూర్ సబా ఖాటూన్ Vsలో ఈ కోర్టు యొక్క మరొక తీర్పును కూడా మనం గమనించవచ్చు. మొహమ్మద్ క్వాసిమ్, (1997) 6 SCC 233, ఇది సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద ఒక కేసు. ఒక ముస్లిం భార్య తన ఇద్దరు కుమార్తెలు మరియు ఒక కొడుకుతో పాటు సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద భరణం దావా వేయడానికి దరఖాస్తును దాఖలు చేసింది. ట్రయల్ కోర్టు భార్యకు భరణాన్ని అనుమతించింది మరియు ఆమె భర్త నుండి పిల్లలు. భార్యకు విడాకులు ఇచ్చిన తర్వాత భర్త ముస్లిం మహిళల (విడాకుల హక్కుల పరిరక్షణ) చట్టంలోని నిబంధనలను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఉత్తర్వులను సవరించాలని కోరుతూ ట్రయల్ కోర్టులో దరఖాస్తు చేశాడు., 1986. ట్రయల్ కోర్ట్ భార్య యొక్క భరణం మంజూరుకు సంబంధించిన ఆర్డర్‌ను సవరించింది, అయితే ముగ్గురు మైనర్ పిల్లలలో ప్రతి ఒక్కరికి మెయింటెనెన్స్ ఆర్డర్‌ను కొనసాగించింది. భర్త రివిజన్ ద్వారా ఆర్డర్‌ను సవాలు చేశాడు, దానిని రివిజనల్ కోర్ట్ కొట్టివేసింది. సెక్షన్ 482 Cr.PC కింద హైకోర్టులో ఒక దరఖాస్తు దాఖలైంది.

భర్త యొక్క దావాను హైకోర్టు అంగీకరించింది మరియు సెక్షన్ 3(1)(బి) నిబంధనపై ఆధారపడిందిచట్టం, 1986 ప్రకారం, ఒక ముస్లిం భార్య తన పిల్లల కోసం తన మునుపటి భర్త నుండి సంబంధిత బిడ్డ పుట్టిన తేదీ నుండి రెండు సంవత్సరాల కాలానికి మాత్రమే భరణం క్లెయిమ్ చేసుకోవడానికి అర్హులు. సెక్షన్ 125 , Cr.PCప్రకారం మైనర్ పిల్లలకు భరణానికి అర్హత లేదని హైకోర్టు పేర్కొంది . తీర్పును ప్రశ్నిస్తూ స్పెషల్ లీవ్ టు అప్పీల్ దాఖలు చేసింది. సెక్షన్ 125 Cr.PC అలాగే చట్టం, 1986 తో వ్యవహరించే ఈ న్యాయస్థానం సెక్షన్ 125వంటి ప్రయోజనకరమైన చట్టం యొక్క ప్రభావాన్ని పేర్కొంది. చట్టంలోని స్పష్టమైన నిబంధనల ద్వారా తప్ప Cr.PCని ఓడించడం సాధ్యం కాదు. ఈ రెండు నిబంధనల మధ్య ఎలాంటి వైరుధ్యం లేదని కోర్టు పేర్కొంది.

30. ముస్లిం మహిళల (విడాకుల హక్కుల పరిరక్షణ) చట్టం , 1986లోని సెక్షన్ 3మరియు సెక్షన్ 125 Cr.PC లోని నిబంధనలను ఈ న్యాయస్థానం గమనించింది, పై తీర్పులోని 7వ పేరాలో ఈ కోర్టు చేసిన క్రింది పరిశీలనలను ప్రస్తావించడం సంబంధితంగా ఉంటుంది:

“7.... సెక్షన్ 125 , CrPCప్రకారం పిల్లల నిర్వహణ తండ్రిపై (అతని మతంతో సంబంధం లేకుండా) తప్పనిసరి మరియు అతను అలా చేసే స్థితిలో ఉన్నంత కాలం మరియు పిల్లలకు వారి స్వంత స్వతంత్ర మార్గాలు లేవు, వాటిని అందించడం అతని సంపూర్ణ బాధ్యతగా మిగిలిపోయింది. ముస్లిం తల్లిదండ్రుల నుండి జన్మించిన పిల్లలకు సంబంధించినంతవరకు, సెక్షన్ 125 CrPCలో ముస్లిం తండ్రికి పిల్లలను పోషించే బాధ్యత నుండి మినహాయింపు ఇచ్చేది ఏమీ లేదు. ఈ నిబంధనలు 1986 చట్టంలోని సెక్షన్ 3(1)లోని క్లాజ్ (బి) ద్వారా ప్రభావితం కావు మరియు వాస్తవానికి ఇది అసమంజసమైనది, అన్యాయం, అసమానత మరియు ప్రయోజనాలను తిరస్కరించడం కూడా అసంబద్ధం. సెక్షన్ 125 CrPC పిల్లలు ముస్లిం తల్లిదండ్రుల నుండి జన్మించిన కారణంగా మాత్రమే. సెక్షన్ 125 CrPC వంటి ప్రయోజనకరమైన చట్టం యొక్క ప్రభావం , చట్టం యొక్క స్పష్టమైన నిబంధనల ద్వారా తప్ప ఓడించబడటానికి అనుమతించబడదు. 1986 చట్టంలో

సెక్షన్ 125 CrPC కింద మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేయడానికి పిల్లల స్వతంత్ర హక్కులను తీసివేయడం కోసం మేము అలాంటి ఉద్దేశ్యం ఏదీ కనిపించలేదు, అక్కడ వారు మైనర్ మరియు తమను తాము నిర్వహించుకోలేరు. సెక్షన్ 125 CrPC లో ఉన్న తన మైనర్ పిల్లలను కాపాడుకోవడం ఒక హిందూ తండ్రి వలె ముస్లిం తండ్రి యొక్క బాధ్యత సంపూర్ణమైనది మరియు దీని వలన ఎటువంటి ప్రభావం ఉండదు.విభాగం 3(1)

(బి) 1986 చట్టం. ......"

31. చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20యొక్క నిబంధన , తనను తాను పోషించుకోలేని తన పెళ్లికాని కుమార్తెను కాపాడుకోవడానికి హిందువుపై స్పష్టమైన చట్టబద్ధమైన బాధ్యతను కలిగి ఉంది. సెక్షన్ 20ప్రకారం పెళ్లికాని కుమార్తె తనను తాను పోషించుకోలేనప్పుడు తన తండ్రి నుండి భరణాన్ని క్లెయిమ్ చేసుకునే హక్కు సంపూర్ణమైనది మరియు సెక్షన్ 20ప్రకారం పెళ్లికాని కుమార్తెకు ఇవ్వబడిన హక్కు వ్యక్తిగత చట్టం ప్రకారం మంజూరు చేయబడుతుంది, ఇది ఆమెకు వ్యతిరేకంగా ఆమె ద్వారా బాగా అమలు చేయబడుతుంది. తండ్రి. జగదీష్ జగ్గావత్ (సుప్రా)లోని ఈ కోర్టు తీర్పు ఆ సెక్షన్ 20(3)ని నిర్దేశించింది. చట్టం, 1956 మైనర్ బాలిక తన తండ్రి నుండి వివాహం అయ్యే వరకు మెజారిటీ వచ్చిన తర్వాత ఆమెకు భరణం క్లెయిమ్ చేసే హక్కును గుర్తించింది. పెళ్లికాని కుమార్తె, ఆమె మేజర్ అయినప్పటికీ, వివాహం అయ్యే వరకు ఆమె తండ్రి నుండి భరణం పొందేందుకు స్పష్టంగా అర్హులు, ఇది సెక్షన్ 20(3)ద్వారా గుర్తించబడిన చట్టబద్ధమైన హక్కు మరియు చట్టం ప్రకారం పెళ్లికాని కుమార్తెచే అమలు చేయబడుతుంది.

32. కుటుంబ న్యాయస్థానాల చట్టం, 1984

అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత , Cr.PCయొక్క IX అధ్యాయం కింద ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ ద్వారా అమలు చేయగల అధికార పరిధిని కూడా కుటుంబ న్యాయస్థానం కలిగి ఉంటుంది . భార్య, పిల్లలు మరియు తల్లిదండ్రుల నిర్వహణ కోసం ఆర్డర్‌కు సంబంధించినది. కుటుంబ న్యాయస్థానాలు ఒక మిలియన్ జనాభా దాటిన నగరం లేదా పట్టణానికి సంబంధించి మాత్రమే అధికార పరిధిని కలిగి ఉంటాయి, కుటుంబ న్యాయస్థానాలు లేని చోట, సెక్షన్ 125 ప్రకారం చర్యలు ఉంటాయి. Cr.PC ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ ముందు ఉండాలి. కుటుంబ న్యాయస్థానం స్థాపించబడని ప్రాంతంలో, చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20ప్రకారం ప్రొసీడింగ్‌లతో సహా మెయింటెనెన్స్ కోసం దావా లేదా ప్రొసీడింగ్‌లు జిల్లా కోర్టు లేదా ఏదైనా సబార్డినేట్ సివిల్ కోర్టు ముందు మాత్రమే ఉంటాయి.

33. కుటుంబ న్యాయస్థానం సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద ఒక కేసును అలాగే చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20కింద దావాను నిర్ణయించే అధికార పరిధిని కలిగి ఉన్న సందర్భం ఉండవచ్చు , అలాంటి సందర్భంలో, కుటుంబ న్యాయస్థానం రెండు చట్టాల క్రింద అధికార పరిధిని వినియోగించుకోవచ్చు మరియు జగదీష్ జగ్తావత్ (సుప్రా) కేసులో ఈ కోర్టు గమనించిన విధంగా అనేక రకాల విచారణలను నివారించడానికి, చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20ప్రకారం ఆమె హక్కును అమలు చేయడంలో ప్రధానమైనది అయినప్పటికీ, పెళ్లికాని కుమార్తెకు తగిన సందర్భంలో భరణం మంజూరు చేయవచ్చు . అయితే సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద అధికారాలను వినియోగించే మేజిస్ట్రేట్ అటువంటి ఉత్తర్వును జారీ చేయలేరు.

34. మా ముందున్న కేసులో, సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద దరఖాస్తు జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఫస్ట్ క్లాస్ ముందు దాఖలు చేయబడింది, అతను 16.02.2011 నాటి ఉత్తర్వును ఆమోదించాడు. సెక్షన్ 125 Cr.PC కింద ప్రొసీడింగ్‌లను నిర్ణయించేటప్పుడు మేజిస్ట్రేట్ సెక్షన్ 20(3)ప్రకారం అధికార పరిధిని ఉపయోగించలేరు.చట్టం, 1956 మరియు అప్పీలుదారు సమర్పించిన సమర్పణ ఆమె ప్రధానమైనది అయినప్పటికీ, మెయింటెనెన్స్ కోసం దరఖాస్తును దిగువ కోర్టు అనుమతించాలని

అంగీకరించబడదు. మేజర్‌గా మారిన అప్పీలుదారుకు మెయింటెనెన్స్ మంజూరు చేయకపోవడంలో జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఫస్ట్ క్లాస్ అలాగే నేర్చుకున్న అదనపు మేజిస్ట్రేట్ ఆర్డర్‌లో మాకు ఎలాంటి లోపం కనిపించలేదు.

35. సెక్షన్ 125 Cr.PC సెక్షన్ 3(b) కింద మెయింటెనెన్స్ కాన్సెప్ట్‌తో పోలిస్తే చట్టం, 1956 ప్రకారం మెయింటెనెన్స్ అనేది ఒక పెద్ద కాన్సెప్ట్‌గా ఉంది, అయితే మెయింటెనెన్స్ నిర్వచించడం వివాహ ఖర్చులతో సహా ఈ క్రింది పదాలలో ఒక సమగ్ర నిర్వచనాన్ని ఇస్తుంది:-

"3. నిర్వచనాలు- ఈ చట్టంలో సందర్భం లేకుంటే తప్ప-

XXXXXXXXXXXXXXX

(బి) "నిర్వహణ"లో ఉన్నాయి-

(i) అన్ని సందర్భాల్లో, ఆహారం, దుస్తులు, నివాసం, విద్య మరియు వైద్య హాజరు మరియు చికిత్స కోసం సదుపాయం;

(ii) పెళ్లికాని కుమార్తె విషయంలో కూడా ఆమె వివాహానికి సంబంధించిన సహేతుకమైన ఖర్చులు మరియు సంఘటనలు;

(సి) "మైనర్"అంటే అతని లేదా ఆమె వయస్సు పద్దెనిమిది సంవత్సరాలు పూర్తి చేయని వ్యక్తి."

36. పైన పేర్కొన్న విధంగా సెక్షన్ 125 Cr.PC యొక్క ఉద్దేశ్యం మరియు లక్ష్యం సారాంశ ప్రక్రియలో దరఖాస్తుదారునికి తక్షణ ఉపశమనం అందించడం, అయితే సెక్షన్ 20 ప్రకారం చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 3(బి)తో చదవబడినది పెద్ద హక్కును కలిగి ఉంది, దీనికి నిర్ణయం అవసరం. సివిల్ కోర్ట్ ద్వారా, సెక్షన్ 20కింద పొందుపరచబడిన పెద్ద క్లెయిమ్‌ల కోసం , చట్టంలోని సెక్షన్ 20ప్రకారం ప్రొసీడింగ్‌లు ప్రారంభించబడాలి మరియు సెక్షన్ 125 ప్రకారం అధికార పరిధిని అమలు

చేస్తున్నప్పుడు మేజిస్ట్రేట్‌పై భారం మోపాలని శాసనసభ ఎప్పుడూ ఆలోచించలేదు.చట్టం, 1956 ద్వారా పరిగణించబడిన క్లెయిమ్‌లను నిర్ధారించడానికి Cr.PC.

37. సెక్షన్ 482కింద అధికార పరిధిని వినియోగించుకోవడంలో హైకోర్టు జోక్యం చేసుకోవలసిన అవసరం లేదని రివిజన్‌లో నేర్చుకున్న జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ అలాగే నేర్చుకున్న అదనపు సెషన్స్ జడ్జి జారీ చేసిన ఉత్తర్వులకు మేము సంతృప్తి చెందడానికి మరో మూడు కారణాలు ఉన్నాయి. Cr.PC కారణాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:-

(i) అప్పీలుదారు తల్లి తన తరపున అలాగే ఆ సమయంలో మైనర్‌గా ఉన్న తన ఇద్దరు కుమారులు మరియు అప్పీలుదారు తరపున మెయింటెనెన్స్ క్లెయిమ్ చేస్తూ 2002 సంవత్సరంలో దరఖాస్తు చేసింది. 17.10.2002న దరఖాస్తు చేసినప్పుడు అప్పీలుదారు మైనర్‌గా ఉన్నారు, మెజారిటీ వచ్చిన తర్వాత కూడా ఆమె తనను తాను మెయింటెయిన్ చేయలేకపోయిందని అప్పీలుదారు తరపున అభ్యర్థించే సందర్భం లేదు.

చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20 , దీనిపై విద్యావేత్త న్యాయవాదులు ఆధారపడుతున్నారు "తల్లిదండ్రులు లేదా అవివాహిత కుమార్తె, సందర్భానుసారంగా, వారి స్వంత సంపాదన లేదా ఇతర ఆస్తి నుండి తమను తాము/ఆమెను తాము కాపాడుకోలేనప్పుడు షరతులకు లోబడి ఉన్న వ్యక్తి పెళ్లికాని కుమార్తె నిర్వహణ హక్కును అప్పీలుదారు గుర్తిస్తారు. ". తనకు మెజారిటీ వచ్చినా, తనను తాను మెయింటెయిన్ చేయలేకపోతోందని క్లెయిమ్ చేసేందుకు అప్పీలుదారు సాక్షి పెట్టెలో రాలేదని ప్రతివాది సమర్పించడాన్ని నేర్చుకున్న అదనపు సెషన్స్ జడ్జి గమనించారు, ఈ వివాదం పండితుల తీర్పులోని 12వ పేరాలో పేర్కొనబడింది. అదనపు సెషన్స్ జడ్జి.

(ii) నేర్చుకున్న జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ యొక్క తీర్పు నుండి, గమనించదగ్గ మరొక వాస్తవం ఏమిటంటే, దరఖాస్తుదారు సంఖ్యలు 2 నుండి 4 వరకు, అప్పీలుదారు కూడా సూట్ నంబర్

1956లోని సెక్షన్ 20 ప్రకారం ప్రొసీడింగ్‌లను దాఖలు చేశారు . . 6 ఆఫ్ 2001, ఇది 17.12.2012న ఉపసంహరించబడినట్లు కొట్టివేయబడింది.

(iii) ఈ అప్పీల్‌లో దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్‌లో, 214 చదరపు గజాల విస్తీర్ణంలో అప్పీలుదారు పేరుతో ఒక ప్లాట్‌ను కొనుగోలు చేసినట్లు ప్రతివాది యొక్క నిర్దిష్ట అభ్యర్థనను గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది. అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన రీజాయిండర్ అఫిడవిట్‌లో, 2012లో అమ్మడానికి అంగీకరించిన అప్పీలుదారు తల్లి మరియు తండ్రి ఉమ్మడి ఆదాయం నుండి ప్లాట్‌ను 31.07.2000న కొనుగోలు చేసినట్లు అంగీకరించారు. రూ.11,77,000/- పరిశీలన. రిజాయిండర్ అఫిడవిట్‌లో, కొనుగోలు దారు అఫిడవిట్ కూడా అప్పెయల్ దారు జత పరిచారు, అందులో 31.07.2000 తేదీన అప్పెయల్ ధరు మరియు కొనుగోల దారు(అర్జున్) మధ్య ఆస్తిని రూ .11,77,000 లకు అమ్మడానికి అందులో అప్పేల్ దారు ముందోస్తుగా రూ 10,89,000 తెసుకునట్లు ఒప్పందం కుదిరినట్లు వ్రాయబడింది.

38. అందువల్ల, చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20(3)పై ఆధారపడి పెళ్లికాని హిందూ కుమార్తె వివాహం చేసుకునే వరకు తన తండ్రి నుండి భరణం క్లెయిమ్ చేసుకోవచ్చని అప్పీలుదారు కోసం నేర్చుకున్న న్యాయవాది యొక్క సమర్పణను మేము అంగీకరిస్తాము, ఆమె అభ్యర్థించి, తనను తాను కాపాడుకోలేక పోతున్నదని రుజువు చేస్తే, ఆమె దరఖాస్తు/దావా చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 20ప్రకారం ఉండాలి .

39. ప్రస్తుత కేసుకు సంబంధించిన వాస్తవాలలో , ఆమె తండ్రికి వ్యతిరేకంగా ఏదైనా భరణాన్ని క్లెయిమ్ చేసినందుకు, 1956 చట్టంలోని సెక్షన్ 20(3)ని ఆశ్రయించడానికి అప్పీలుదారుకు స్వేచ్ఛ ఇవ్వడం ద్వారా న్యాయం యొక్క ముగింపులు అందించబడతాయి . పైన పేర్కొన్న స్వేచ్ఛకు లోబడి, అప్పీల్ కొట్టివేయబడుతుంది.

సెప్టెంబర్ 15, 2020.